

Grunnleggende ferdigheter – samarbeid mellom skole og arbeidsdrift

«Fengselet som læringsarena»

Lillestrøm, KRUS, 13.04.2016

Leder i FOKO/Avdelingsleder Færder vgs
Hilde Linda Larsen

Fengselet som læringsarena

- Mange muligheter for læring i et fengsel
- «Skole og fengsel hånd i hånd» ...m fler
- **Vi konkurrerer IKKE** om de innsatte
- Vi må dra i samme retning og se hverandres styrker, men også utfordringer

Hvorfor fokus på GF i fengsel?

- Mer enn 4 av 5 ønsker å delta i et utdanningsløp mens de sitter inne. Menn i noe større grad enn kvinner. Over 1200 innsatte har deltatt i undersøkelsen (oktober 2013)
- **52.1 prosent av de innsatte mot 28.3 prosent av innbyggerne i Norge forøvrig har grunnskole som høyeste fullførte utdanning**
- 77.5 prosent av de innsatte under 25 år har ikke fullført treårig videregående opplæring
- 6.7 prosent av de innsatte har ikke hatt arbeid
- 54.2 prosent av de innsatte som har hatt arbeid har hatt ufaglært arbeid

Læring for livet

- Noen grunnleggende ferdigheter er nødvendige forutsetninger for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv.....**LIVET!**
- Kunnskapsløftet (2006):
  - muntlige ferdigheter dadadada..
  - å kunne lese
  - å kunne regne
  - å kunne skrive
  - digitale ferdigheter lpad

«Barnslig» enkelt? NEI!

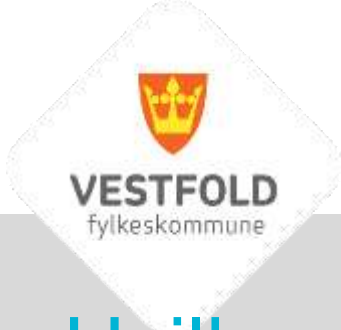
- **Ferdighetene er avgjørende redskaper** for læring i alle fag og samtidig en forutsetning for at eleven skal kunne vise sin **kompetanse**
- Mange innsatte fungerer dårlig i et ordinært skoleløp
- Hindre utvikling av «Automatfobi», «Skjemaangst» og andre isolasjonslidelser
- **Motivere** for videre opplæring
- **Oppløve mestring**

Kompetansebegrepet

- Kompetanse kan defineres som summen av en persons kunnskaper og ferdigheter. Kompetanse kan tilegnes både teoretisk og praktisk.
- Ferdigheter tilegnes gjennom handling eller praksis (eks Touch-metoden)

Hvilke grunnleggende ferdigheter har du brukt i dag?

VOX som bidragsyter

- Mange prosjekt i samarbeid mellom skole-fengsel-VOX om praksisnær opplæring i grunnleggende ferdigheter.
- <http://www.vox.no/Grunnleggende-ferdigheter/>
- Profiler hjelp i praksis

I det daglige på din avdeling

- Identifisere situasjoner og arbeidsoppdrag, lag egne profiler
- Delta på hverandres arenaer
- Er læreren velkommen på verkstedet?
- Hospitere hos hverandre
- Møtearenaer
- Dokumentasjon

Bilverksted
FAKTURA bilag

Nr. 2980
Dato 14.09.2012

Kunde: [blank]
Bilmerk: [blank]
Farge: [blank]
Kilometer: [blank]
Type: [blank]
Type: [blank]

Utførte arbeid:
BYTT OLJE, FILTER
BYTT OLJE V. SLIPEN
BYTT TRUMSPAT OG LANGERIFRANEX
KONTROLLERE BLYT

Arbeidsnr.	Beskrivelse	Tid	Pris	Sum
			490,00	490,00

Sum arbeidskostnad: 490,00
Sum materialkostnad: 0,00
Totalt: 490,00

Bilverkstedet
14.09.2012

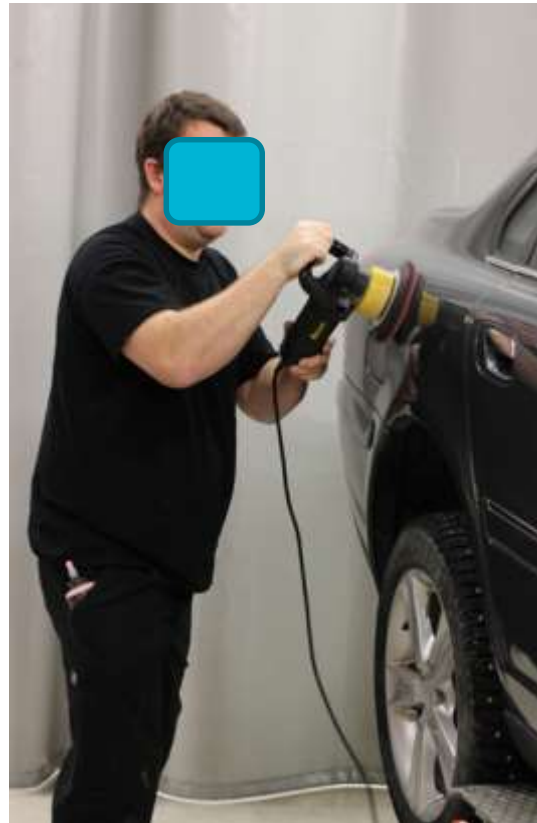
På ditt arbeidssted:

- Lesing?
- Skrivning?
- Muntlige ferdigheter?
- Regning?
- Digitale ferdigheter?

- Finn en aktivitet til hver ferdighet

Bilpleieprosjektet på Berg

- Kunde

Bilverksted
FAKTURA bilag

Nr. 2989
Dato 14.09.2012

Oppdrag: Kjøper bilpleie
Veging 48 - 3617 Oslo
Oppdragstype: Bilpleie
Oppdragsgiver: AAABIT
Ansettelsestype: Bilpleie

Tilføyelser til faktura
Gjør bilpleie
15% DYSKFILTER
DYTTA OGJE 4 SLIFER
DYTTA TRANSPARENT + 6 LANGRELSER
4 SLIFER FRAMTILBEN

Artikkel	Beskrivelse	Enh.	Ant.	Pris	Sum
1	DYSKFILTER	Stk	1	250,00	250,00
2	DYTTA OGJE 4 SLIFER	Stk	1	250,00	250,00
3	DYTTA TRANSPARENT + 6 LANGRELSER	Stk	1	250,00	250,00
4	4 SLIFER FRAMTILBEN	Stk	1	250,00	250,00

Sum faktura beløp: 1000,00
Sum skatt (25%): 250,00
Sum faktura beløp inkl. skatt: 1250,00

Sum faktura beløp inkl. skatt: 1250,00
Arbeidsnummer: 41 300
Møtetelefon: 22 11 11
Telefon: 41 813 20

Etter prosjektet:

- Praksisattester med positive tilbakemeldinger fra fagopplæringen i fylket
- Bilene blir renere 😊
- En lærer er utplassert fast i arbeidsdriften (rotasjon)
- Gevinst: Fokus på GF og målrettet arbeid

Færder videregående skole, avd Berg, Tlf 33307329. Postadresse: Postboks 43, 3101 Tønsberg

Færder videregående skole

PRAKSISATTEST

Yrkesfaglig utdanningsprogram for restaurant og matfag
Opplæring i bedrift institusjonskokkfaget vg3 og butikklakterfaget vg3

Etternavn: Fornavn: Fødselsdato:
har jobbet med oppgaver innenfor følgende læreplanmål:

Kompetansemål	Arbeidsoppgaver	Dager
Råvarer og produksjon	<ul style="list-style-type: none"> • kvalitetsvurdere ferske råvarer, hel- og halvfabrikater og ferdige produkter • klargjøre, dele opp og porsjonere råvarer for videre tilberedning • velge egnede råvarer til ulike retter og bruke riktig tilberedningsmåte • bruke riktig utstyr og arbeidsteknikker • lage kraft med utgangspunkt i grunnleggende tilberedningsmetoder • lage og anrette desserter og dessertsauser • tilberede og emballere mat for catering og servering internt og eksternt • gjøre greie for struktur og bruksområde for kjøtt • partere og flinstykke stykkingsdeler, utføre anatonomisk utbeining og skjære til kjøtt for salg • velge ut, vurdere kvaliteten på og bestemme bruksområde for ulike stykkingsdeler, biffer, fileter og produksjonskjøtt	79
Hygiene og kvalitetsstyring	<ul style="list-style-type: none"> • praktisere god personlig hygiene, produksjonshygiene og næringsmiddelhygiene i henhold til gjeldende regelverk og kvalitetsstyringssystemer • utføre arbeidet i tråd med gjeldende regelverk og kvalitetsstyringssystemer for varemottak, oppbevaring av råvarer, produksjon, anretning og servering • vaske opp og utføre annet renhold og renholdskontroller i henhold til gjeldende regelverk • håndtere avfall i tråd med gjeldende regelverk	53

Sum Arbeidsdager

132

Arbeidsperiode: 14.10.13 – 6.3.14   Arbeidsdagens varighet: 6,5 timer
Tønsberg, 6/3-2014

Hilde Linda Larsen , avdelingsleder

Heidi Irene Lie, kjøkkensjef

Hvordan komme i gang?

- Spis lunsj sammen - finn treffpunkter
- Inviter læreren ut i arbeidsdriften/inviter deg selv ut i arbeidsdriften
- Velg ut noen arbeidsoppgaver for å identifisere grunnleggende ferdighetene (ikke gap over for mye)
- Gjør grunnleggende ferdigheter til et felles ansvarsområde ved å ha det som fast punkt på fellesmøter

Å komme sammen er begynnelsen.

Å holde sammen er fremskritt.

Å arbeide sammen er suksess.

Henry Ford

